[౧]పకీరు – పాచ్ఛా

పెండ్యాల వేంకట సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి గారు

సర్వసంగపరిత్యాగియు సర్వశాస్త్రజ్ఞుఁడు, మహాభక్తుఁడు నగు పకీరు (మహమ్మదీయసన్న్యాసి) కలఁడు. ఆతఁడు సభక్త్యన్వేషుఁడై గానము చేయునపుడు వాయించుకొనుటకు 'కందిరి' యను వాద్యవిశేషమును సంపాదించుకొనెను. భిక్షాన్నమును స్వీకరించుటకొరకు కొబ్బరిచిప్పను, కౌపీనవస్త్రము కాక మఱియొక యుపకౌపీనమును సంపాదించెను. ఇవియే వాని ధనములు. ఏమసీదుననో ప్రార్థనముఁ జేయుచు క్షుత్పీడితుఁడైనపుడు మాధుకరాన్నముచే క్షుద్బాధ నడఁచికొనుచు నేమఠముననో శీతవాతాతపబాధలఁ దీర్చుకొనుచు కాలక్షేపముఁ జేయుచుండెను.

ఆతని కొకసమయమున, 'శాస్త్రము లసత్యములు కావు. పరమేశ్వరుని నమ్మినవాని కెట్టి దుష్కరకార్యము లైనను సుకరము లగునను శాస్త్రములలోని యంశములు లోకమునకుఁ జూపింపవలయు'నను కుతూహలము కలిగెను.

అందులకై యీక్రిందిరీతిని దలంచెను: 'ఈదేశమేలు బాచ్ఛా (మహమ్మదీయచక్రవర్తి) కూఁతును నేను పెండ్లియాడుదు ననిన నెవరును నమ్మరు. అట్లు చేయుదునంటినేని యేమగునో చూతును గాక అని తలంచి, మఱునాఁటి యుదయమునఁ గాల్యకరణీయంబులు నిర్వర్తించి కందిరిని వాయించుకొనుచు పట్టణమున సంచరింపుచు పాచ్ఛాగారి కుమార్తెను నేను బెండ్లియాడుదు నోహో యని కేకలు వేయ నారంభించెను. అది యేమి యని పౌరు లడుగఁగా నీదేశ మేలు చక్రవర్తికుమారితను నేను బెండ్లియాడెద నని చెప్పసాగెను. అది వినినవారు నవ్వసాగిరి. కొందఱు హేళనము చేసిరి. మఱికొందఱు మందలించిరి. పకీరు పిచ్చివాఁ డనిరి. ఆపకీ రొకపట్టణమున నె కాదు, పల్లెల నె కాదు, దేశమంతటను చాటించెను. దానికిఁ గినిసి యమర్యాదాకరముగ నతఁడు వర్తించుచున్నాఁడు పిచ్చివాఁ డని తలఁచి రాజభటులు పిచ్చివాండ్ర వైద్యశాలలోఁ జికిత్సం జేయించిరి. నీరోగి యని వైద్యులు పరీక్షించి వదలిరి. పిమ్మట రాజద్రోహి యని రాజపురుషులు కారాగారమున నునిచి బాధించిరి. అందును నాతఁడు పాచ్ఛాకొమరితను బెండ్లియాడుదు ననుమాటను వదలలేదు. భక్తిసంకీర్తనములను మానలేదు. ఇట్లుండ నొకప్పుడు పాచ్ఛా కారాగారమును బరీక్షింప వచ్చెను. అపుడు కారాగారరక్షకులు పకీరుతో నీవు పాచ్ఛా వచ్చినసమయమున మిన్నకుంటివేని నిన్ను రేపె చెఱనుండి విడిచెదమని యాసఁగొలిపిరి. పకీ రేమియు ననక మిన్నకుండెను. పాచ్ఛా కారాగారమును జూడ వచ్చెను. శృంఖలాబద్ధుఁడగు పకీరు పాచ్ఛా కంటఁ బడఁగనే, 'ఓపాచ్ఛా! నీకుమారిని నేఁ బెండ్లియాడెద'న నెను. అదేమి యని పాచ్ఛా రాజపురుషులం బ్రశ్నింప, వారీతఁడు రాజద్రోహి యనిరి. కఠినముగా నిర్బంధింపుఁడని పాచ్ఛా వెడలిపోయెను. పకీరునకు నిర్బంధము లెక్కుడయ్యెను. ఆతని పట్టుదలయు నెక్కుడయ్యెను. రాత్రులు పకీరు సంకీర్తనములచే కారాగారము మాఱుమ్రోయుచుండెను. కారాగారస్థుల మనంబులు ద్రవీభూతంబు లగుచుండెను. దుర్మార్గులు సన్మార్గులు, భగవద్భక్తులు నగుచుండిరి. కారాగారవాసులు చేయు నేరములు తగ్గుచుండెను. చెఱనుండి విడుదలఁ గన్నవారు కారనుండి సంపాదించిన సద్బోధామృతరసమును దేశమున వెదఁజల్లుటచే దేశమున నేరములు తగ్గెను. అందువల్ల కారాగారమునకు వచ్చువారు తగ్గిరి. దండనాధికారులకు, కారా

---

౧. ఈకథను, కీ. శే. మాతండ్రిగారు నలువదియేండ్లకు ముందు నిస్స్వులై యాచించి కష్టపడుచు "మేడపాడు" గ్రామమున మహాలింగేశ్వరాలయమును గట్టించుచుండ, 'నిది మీకు దుర్లభము విరమింపుఁ'డని కొందఱు మిత్రులు నిరుత్సాహపఱుప, నొకప్పు డామిత్రులతోఁ జెప్పుచుండ వింటిని.

గారపాలకులకు పని తగ్గెను. ఈ యంశము క్రమముగా పాచ్ఛాకుఁ దెలిసి పకీరును సముఖమునకు రప్పించి గౌరవించి, 'నీ కేమి కావలయు' ననెను. 'నీ కూఁతును నా కిచ్చి పెండ్లి చేయవలయు'నని పకీ రనెను. పాచ్ఛా కిపుడు కోపము పోయి నవ్వు వచ్చెను. అపుడు వా రిట్లు సంభాషించిరి:—

పాచ్ఛా—(నవ్వుచు) నాకుమారిని బెండ్లియాడందగిన ఓలిని (పెండ్లికొడుకు కన్యాపిత కిచ్చు శుల్కము) నా కీయఁగలరా?

పకీరు—ఈయఁగలను. ఏమి కావలయును? ఎంత కావలయును?

పాచ్ఛా—పెద్దనిమ్మకాయలవంటి నూఱు మంచి ముత్యములు కావలెను. (దుర్లభమగు నిట్టి వానిఁ దేలేఁడని పాచ్ఛా తలంపు.)

పకీరు—ఈయఁగలను.

పాచ్ఛా—ఎంత కాలమునకుఁ దేఁగలవు?

పకీరు—కాలపు మితిని జెప్పలేను గాని తెచ్చుట మాత్రము నిశ్చయము. నేను తెచ్చునపుడు మీరాజపురుషు లేయాటంకమును జేయరాదు.

పల్లె యని పాచ్ఛా పకీరును పదలెను.

పకీ రెక్కడ, నూఱు మంచిముత్యములు—అందును నిమ్మపండ్లంత యురువు కలవి,—తెచ్చుట యెక్కడ? పకీరు శాస్త్రములం దిరుగవేసెను. దక్షిణ సముద్రమున ముత్యము లుండునని తెలిసికొనెను. ఆ రత్నాకరవేలముం జేరెను. ఇసుకతో గట్టు వేసి శక్యమగునంత చెఱువు నేర్పఱచెను. తనయుపకాపీనమును నడుమునకుఁ జుట్టెను. కందిరి నొకచోఁ బదిలపఱచెను. కొబ్బరిచిప్పతో సముద్రపు నీటిని దాను నిర్మించిన తటాకములోనికిఁ దోడ నారంభించెను. యాతాయాతజను లీవింతను జూచి యిదే మనిరి. సముద్రపు నీటిని దోడి సముద్రములోని మంచి ముత్యములం గొందునని పకీరు చెప్పెను. జనులు నవ్విరి. వెఱ్ఱివాఁడనిరి. వెఱ్ఱి వేయివిధాలనిరి. ఈతని యాయాసముం జూచి కొందఱు విచారించిరి. ముత్యములు దొరకక పోయినను చెఱువులో నీరింకినపిమ్మట నుప్పైన లభించునని మఱికొంద ఱనిరి. పకీరు రాత్రింబవళ్లిట్టులు కష్టపడి పనిచేయుచుండఁగ, వెక్కిరింతకు వేడుకకు మఱికొందఱుగూడ నాతనితోకూడ చిప్పలతో కుండలతో నీటిని దెచ్చి తటాకములోఁ బోయసాగిరి. కొన్ని దినాలకు తటాకము నీటితో నిండెను. కాని సముద్రములో నొక్కచుక్కయైన తగ్గినటులు లేదు. పైపెచ్చు నీరు హెచ్చయి చెఱువుగట్టు తెగి నీరంతయు సముద్రమునకే చేరెను. అందఱు గొల్లున నవ్విరి. పకీరుమాత్రము నిరాశ నొందలేదు. మరల మునుపటికంటె పెద్దగట్టును కొన్ని దినములలో వేసి నీటిని దోడ నారంభించెను. అతని ప్రయత్నమునకు జనులు పరిహసించి యాతని ప్రయత్నమున కాటంకములఁ గలుగఁజేయుచు పిచ్చివాఁడ వనిరి. మీరే పిచ్చివా రని తనపనిని మానక పకీరు నీటిని దోడుచుండెను. ఎంత కష్టపడుచుండినను నియమితకాలములలో భగవద్భజనను మానకుండెను. మాధుకరాన్నమున క్షున్నివారణము చేయుచుండెను. ఇట్లు కొంతకాలము గడవఁగా సముద్రుఁడీతని పట్టుదలను భగవన్నామకీర్తనను జూచిచూచి యాశ్చర్యపడి నల్లని దేహముగల వృద్ధబ్రాహ్మణవేషముతోఁ బొడసూపి పకీరును బలుకరించి యాతని వృత్తాంతము నడిగెను. అపుడు వారిరువురకు నిట్లు సంభాషణము జరిగెను.

సముద్రుఁడు—బాబా, నీ వెందులకు సముద్రపు నీటిని దోడుచుంటివి?

పకీరు—సముద్రములోని పెద్దముత్యములం గొనుటకు.

స—సముద్రములోని నీటిని దోడఁగలవా?

ప—తోడఁగలను.

స—ఎంత కాలమునకు?

ప—ఎంత కాలమునకో చెప్పలేను.

స—నీ కా ముత్యము లెందులకు?

ప—పాదుషా కూఁతుం బెండ్లియాడుటకు.

స—సర్వసంగపరిత్యాగివగు నీ కింకను బెండ్లి కావలయునా?

ప—(నవ్వుచు) నాకుఁ బెండ్లి యవసరము లేదు. కాని భగవంతుని నమ్మి పట్టుదల కలిగి పరోపకారముఁ దలపెట్టుకున్నట్టి స్వల్పజనుఁడైన నత్యంతఘనకార్యముం జేయఁగలఁడను శాస్త్రధర్మమును లోకమునకుఁ జూపుటకే యిట్టి ప్రయత్నముం జేయుచుంటిని.

సముద్రుఁ డాతని యుద్యమమునకు మెచ్చి, 'నేనే సముద్రుఁడను. నీయుద్యమమునకు మెచ్చితిని. నీకుఁ గావలసిన ముత్యములకంటె నధికమగు ముత్యముల నిచ్చెదా'నని యొక కెరటముద్వారా పకీరు కోరిన వానికంటె దశగుణమగునట్లు ముత్యములు పకీరుకాళ్లకడఁ బడునట్లు చేసెను.

మఱునాఁ డావార్త గ్రామములోఁ దెలిసెను. ప్రజలత్యాశ్చర్యము నొందిరి. పకీరునకు బ్రహ్మరథము పట్టిరి. బండిచేసి యాతని ముత్యముల బస్తాలతోఁ గట్టి పదిల పఱచి రాజధానీపురమునకుఁ బంపిరి. కందిరి వాయించుకొనుచు తన్మయుఁడై పకీరు సంకీర్తనములఁ బాడుచు కొలఁదిదినములకె రాజధాని నర్ధరాత్రమునకుఁ జేరియపుడె పాదుషామందిరమును బ్రవేశించి ఆటంకము లేని యనుజ్ఞం గొనుటచే నిద్రనుండి పాదుషాను లేపి బస్తాలతో నుండిన నిమ్మకాయల నురువున మించిన యాణి ముత్తెముల దిమ్మరించెను. చక్రవర్తి యాశ్చర్యానందములతో నోడలు తెలియక కొంతవడి రిచ్చపడిఁ యెట్లీముత్తెములం దెచ్చితి' వన, పకీరు, 'నీ కది యవసరము లేదు, రేపె నీకూతును నాకుఁ బెండ్లి సేతువా? లేదా?' యని నిర్బంధింపఁగా పాదుషా మాటఁ దప్పిన, మహాత్ముఁడగు నీపకీరున కపకారము చేసిన దోషముచే తన సామ్రాజ్యమునకుఁ, దనకు నేమి ముప్పు కలుగునో యని భయము నొంది మఱునాఁడే పెండ్లిచేయుదునని యట్లె వివాహమునకుఁ దగు ప్రయత్నములఁ జేసి చాటఁ బంపెను. దేశదేశముల కీవార్త తెలిసి పాదుషా పకీరుతో సంబంధముచేయుట యత్యాశ్చర్య మనిరి. ఇది కల్ల యనిరి. పాదుషాకు మతిపోయిన దనిరి. మఱికొందఱు పకీరు మహిమచే పాదుషాను మించినవాఁడె యనిరి.

ఎట్లయిన నేమి, లగ్నం బెల్లి వివాహముం గదిసె. పకీరు తనమహిమచే నెట్టి యలంకారమును ధరించునో చూతము గాక యని మహాజనులు కల్యాణమంటపముఁ జుట్టి మూఁగిరి. పకీరు పాచ్చాను కల్యాణమండపము కడకు తాఁ దెచ్చిన యోలియగు ముత్యములం జేర్పుమని కోరెను. చూపఱుల కన్నులు మిఱుమిట్లు కొనులాగున ముత్యము లాకల్యాణమండపమునఁ బ్రోఁగుపోయఁబడెను. మీ రలంకరించుకొని రావలయునని పాదుషా పకీరును గోరెను. పకీరు తన కేర్పఱుపఁబడిన గదిం జేరి భగవంతుని బ్రార్థించి ప్రార్థించి పకీ రెంతగ నలంకరించుకొనునో చూడ వేడుకపడుచుండిన కల్యాణమంటపములోనివారికి ఆశ్చర్యము గలుగునట్లు గోచిని ధరించి, మఱియొక గోచిగుడ్డను పైని వేసికొని కందిరిని కొబ్బరిచిప్పను ధరించి పెండ్లియరుఁగుపైకి వేంచేసెను. సభాసదులు గొల్లున నవ్విరి. పాదుషా తన యల్లుఁ డిట్టివాఁడే యని మొగమును చిన్నచేసికొనెను. అపుడు పకీరు ప్రజలను ప్రభువు నుద్దేశించి యిట్లుపన్యసించెను:—

'మిత్రులారా! నాకుఁ బెండ్లితో నిమిత్తము లేదు. ఎంతటి యల్పుఁడుగా నుండినను భగవంతుని నమ్మి సేవింపుచు పట్టుదలతోఁ బనిఁజేసిన నెంతమహత్తర కార్యమునైన సాధింపవచ్చునను శాస్త్రములలోని వాక్యములను సోదాహరణముగాఁ జూపుటకే నే నీపనిని జేసితిని. పాదుషా కూఁతు నన్యవరున కిచ్చి పెండ్లిసేయ వచ్చును.'

పిదప 'నేఁ దెచ్చినముత్యముల నమ్మి యాద్రవ్యమును బధిరపంగ్వంధభిక్షుక జటిపరివ్రాజ కాద్యనాథులకును, సత్యజ్ఞానోపదేశములకు నుపయోగింపు'మని పాచ్చాతోఁ జెప్పి భగవన్నామకీర్తనముఁ జేసికొనుచు నెటకో పకీరు వెడలిపోయెను. పాదుషా పకీరుయొక్క యుపదేశముల ననుసరించి సదనుష్ఠాన తత్పరుఁడై వన్నెకెక్కెను.
